

2021-07-15 02:01 CEST

Libyen: Fruktansvärda kränkningar belyser Europas skamliga roll vid återsändande av flyktingar och migranter

I Amnesty Internationals rapport “No one will look for you’: Forcibly returned from sea to abusive detention in Libya” avslöjas fruktansvärda kränkningar, inklusive sexuellt våld mot män, kvinnor och barn som hindrats från att korsa Medelhavet och återsänts och satts i förvar i Libyen. Rapporten lyfter fram de skrämmande konsekvenserna av Europas pågående samarbete med Libyen kring migration och gränskontroll.

– Den här skrämmande rapporten belyser lidandet hos människor som fångats när de försökt korsa Medelhavet och återsänts till Libyen, där de omedelbart och godtyckligt satts i förvar och systematiskt utsatts för tortyr, sexuellt våld, tvångsarbete och på andra sätt utnyttjats. Samtidigt har libyska myndigheter belönat de som rimligen kan misstänkas för att ha begått sådana kränkningarna genom att utdela maktpositioner och högre befattningar, vilket i sin tur gör att övergreppen riskerar att reproduceras om och om igen, säger Diana Eltahawy, biträdande chef för Mellanöstern och Nordafrika vid Amnesty International.

I rapporten skildras erfarenheter från 53 flyktingar och migranter som suttit i DCIM-förvar som kontrolleras av Libyens direktorat för bekämpning av olaglig migration (DCIM), som i sin tur är en avdelning som står under inrikesministeriet. 49 av de 53 intervjuade personerna sattes i omedelbart förvar efter att ha stoppats på Medelhavet och skickats tillbaka till Libyen.

Amnesty uppmanar europeiska stater att avbryta samarbetet med Libyen kring migration och gränskontroll. Och den här veckan kommer parlamentet i Italien att debattera fortsatt militärt stöd till den libyska kustbevakningen.

– Rapporten understryker europeiska staters delaktighet i övergreppen då de

på ett skamligt vis fortsatt att hjälpa och ge stöd åt den libyska kustbevakningen att fånga in människor till havs och med tvång återföra dem till förvar i Libyen. Detta trots att dessa länder är väl medvetna om de fasor som väntar de här människorna, säger Diana Eltahawy.

Pågående övergrepp i libyska förvar

Sedan slutet av 2020 har DCIM legitimerat övergrepp genom att integrera två informella förvar i den egna strukturen. Förvaren kontrollerades tidigare av milis som utsatt hundratals flyktingar och migranter för försvinnande. Vid ett sådant förvar har överlevande berättat hur vakter våldtagit kvinnor och utsatt dem för andra sexuella övergrepp, bland annat tvingat dem till sex i utbyte mot mat eller frigivning.

Ett exempel på den straffrihet som råder för övergrepp är DCIM-förvaret Tripoli Gathering and Return Center, i folkmun kallat Al-Mabani. Det leds nu av den tidigare chefen och personal från ett nedstängt DCIM-förvar som var ökänt för tortyr och annan misshandel av förvarstagna.

Mellan januari och juni 2021 stoppades 7 000 personer på Medelhavet och återfördes med tvång till Libyen där de satts i Al-Mabani-förvaret. Människor som hållits frihetsberövade där har berättat för Amnesty om grymma och omänskliga förhållanden, om hur de utsatts för tortyr och annan omänsklig behandling, samt utsatts för utpressning och tvångsarbete.

I Al-Mabani och två andra DCIM-förvar har Amnesty kunnat dokumentera olagligt användande av dödligt våld då vakter och andra skjutit mot människor som hållits i förvar vilket orsakat både skador och dödsfall.

Amnestys rapport visar på liknande mönster av kränkningar av mänskliga rättigheter, såsom allvarlig misshandel, sexuellt våld, utpressning, tvångsarbete och omänskliga förhållanden, i sju DCIM-förvar i Libyen.

Libyska myndigheter har lovat att stänga ned DCIM-förvar där övergrepp skett, men trots det har liknande mönster av övergrepp reproducerats i nya eller återöppnade förvar.

– Hela systemet med förvar i Libyen är genomruttet och måste avvecklas. Libyska myndigheter måste omedelbart stänga alla förvar och upphöra med att frihetsberöva flyktingar och migranter, säger Diana Eltahawy.

Libyska "räddningsinsatser" utsätter människor för livsfara

Mellan januari och juni 2021 stoppade den libyska kustbevakningen med stöd

av EU cirka 15 000 personer på Medelhavet och tvingade dem tillbaka till Libyen i så kallade "räddningsinsatser". Detta är fler personer än under hela 2020.

Under årets första sex månader drunknade fler än 700 flyktingar och migranter på Medelhavet. Människor som Amnesty intervjuat beskrev genomgående den libyska kustbevakningens beteende och behandling som vårdslöst och kränkande.

Överlevare beskrev hur den libyska kustbevakningen avsiktligt skadat båtar med flyktingar och migranter. Och i vissa fall fick de båtarna att kapsejsa vilket i minst två tillfällen ledde till att flyktingar och migranter drunknade.

– Trots överväldigande bevis för ett hänsynslöst, oaktsamt och olagligt beteende från den libyska kustbevakningen och systematiska övergrepp i libyska förvar har europeiska stater fortsatt ge stöd till den libyska kustbevakningen så att de med tvång kan återföra människor till just de övergrepp som de flydde från i Libyen, säger Diana Eltahawy.

[EU:s gemensamma gräns- och kustbevakningsbyrå Frontex](#) har utfört övervakning med flyg och drönare över Medelhavet för att identifiera båtar med flyktingar och migranter. Italien och andra EU-medlemsstater har även fortsatt beviljat materiellt bistånd, inklusive motorbåtar, till den libyska kustbevakningen. Man arbetar även med att inrätta ett maritimt samordningscentrum i Tripolis hamn som till största delen bekostas av [EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika](#).

– Det är hög tid för europeiska stater att erkänna de oförsvarliga konsekvenserna av deras handlingar. De måste avbryta samarbetet kring migration och gränskontroll med Libyen och istället brådskande öppna upp säkra vägar för de tusentals som är i behov av skydd och som för närvarande sitter fast i Libyen, säger Diana Eltahawy.

Rapporten finns bifogad som pdf.

Hela det engelska pressmeddelandet finns att läsa [här](#).

Amnesty International är en oberoende internationell organisation som arbetar för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Genom att avslöja kränkningar och skapa uppmärksamhet och opinion sätter vi press på regeringar

och makthavare runt om i världen.

Läs mer om vårt globala arbete på www.amnesty.org, där hittar du också alla de nyheter, blyxtaktioner och rapporter vi publicerar.

Kontaktpersoner

Ami Hedenborg

Presskontakt

Pressansvarig/talesperson

press@amnesty.se

+46 (0)70 433 09 16